

Dominees en politiek

In de afgelopen jaren heb ik me in m'n column in EO Visie regelmatig uitgesproken tegen dominees die zich driftig tegen de politiek aan bemoeien. Of die dominees en voorgangers nou van links of van rechts kwamen, dat maakte me niet uit.

Afgelopen zondag vond ik mezelf, in de schemertijd tussen mijn journalistieke en (hopelijk) politieke loopbaan, terug in de Duinzigtkerk in Den Haag. Daar presenteerde dominee Ad van Nieuwpoort zijn nieuwe boekje 'Buig niet'. En hij had uitgerekend mij gevraagd hem bij die gelegenheid te interviewen.

Van Nieuwpoort betoogt dat de Bijbel een politiek boek is. 'Een boek als Daniel dwingt de lezer kritisch te kijken naar zijn eigen politieke context en keuzes', schrijft hij. 'Het is geen boek voor de ziel alleen, het wil de ogen openen voor machtsystemen die de menselijkheid bedreigen en stelt ons voor een keuze'.

Bekentenis: ik las 'Buig niet' met plezier. Geen moment voelde ik het ongemak dat ik bij allerlei petitie's in de afgelopen jaren wel voelde. Komt dat omdat ik nu aspirant-politicus ben en daarom dominees die zich inlaten met politiek niet tegen me in het harnas wil jagen?

Nee, in alle eerlijkheid, dat is niet de reden is van mijn positieve leeservaring. Wie de petitie's vergelijkt met het boek van Van Nieuwpoort, valt op dat het boek van Van Nieuwpoort veel meer gaat over een houding en over waarden dan over concrete standpunten. En daar zit precies mijn irritatie vaak: geestelijken die precies weten welke maatregelen wel of niet genomen zouden moeten worden. Het bedenken van concrete maatregelen, dat is de taak van de politiek.

Van Nieuwpoort neemt het Bijbelboek Daniël als uitgangspunt en probeert lijnen te trekken uit de tijd van Daniël naar vandaag. Dat levert allerlei waardevolle adviezen op. Zo roept hij op tot waakzaamheid, tot het bewaken van persoonlijke grenzen, zoals de vrienden van Daniel deden toen ze aan het hof van Nebukadnezar belandden. Het (uitstekende!) voedsel dat hen werd voorgezet weigerden ze, want: onrein!

Andere les: neem de tijd, houd afstand van de waan van de dag. (Daniel vroeg tijd om zich de droom van de Nebukadnezar te binnen te brengen) Of: wees vrij! En dan niet vrij om maar lekker te doen waar je zin in hebt, maar voel je vrij om te kiezen voor het goede.

Allemaal zinvolle lessen, waar ieder op z'n eigen manier z'n voordeel mee kan doen.

Dus, dominees en voorgangers, als ik als scheidend columnist nog 1 keer een advies mag geven dan zou ik vooral proberen de Bijbel te lezen met 'onze tijd' in gedachten. Daar is helemaal niets mis mee, integendeel, daarvoor komen wij kerkgangers (mede) naar de kerk. Wat zouden de verhalen uit de Bijbel vandaag te zeggen kunnen hebben, op waardenniveau? Dat is immers de deskundigheid van de geestelijke.

De concrete invulling kunt u naar mijn bescheiden mening beter overlaten aan de politiek. Niet omdat ik nu politicus dreig te worden, maar omdat dat de taak van de politiek is.

Tijs

Scheidend EO-presentator